

F. t. l. vedr. borteblevne

at det fortsat vil være nødvendigt for at afsige dødsformodningsdom, at mulighederne for at fremskaffe bevismateriale vedrørende den pågældende persons færden kan anses for udtømte. Det vil således ikke i sig selv være tilstrækkeligt, at sagsøger forklarer, at han eller hun ikke har hørt fra den forsvundne i 5 år.

De nævnte grunde til at halvere lovens lange frist gør sig efter Justitsministeriets opfattelse tilsvarende gældende i forhold til lovens 1-års frist, som gælder i tilfælde, hvor den pågældende var i livsfare, da han eller hun forsvandt, eller hvor der i øvrigt er en til vished grænsende sandsynlighed for, at vedkommende er død. Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke behov for, at den korte frist er længere end 6 måneder.

- Der skal efter forslaget fortsat ske en offentlig indkaldelse af en bortebleven person (i Statstidende mv.), før dødsformodningsdom kan afsiges, men det foreslås, at den frist, som mindst skal gives i indkaldelsen, nedsættes fra 3 måneder til 1 måned.

Denne fristregel har til formål at sikre, at den borteblevne eller personer, som ved, hvor den borteblevne opholder sig – hvis den pågældende er i live – har rimelig tid til at nå at blive opmærksom på indkaldelsen og reagere herpå.

På baggrund af den udvikling, der som nævnt er sket med hensyn til bl.a. kommunikationsmuligheder og samfærdselsforhold, siden de gældende regler trådte i kraft, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke længere behov for, at der i alle tilfælde skal fastsættes en frist på mindst 3 måneder.

Det foreslås, at bestemmelsen ændres således, at der skal fastsættes en frist på mindst 1 måned. Det forudsættes, at en frist på 1 måned normalt vil være tilstrækkelig, men retten vil efter en konkret vurdering kunne fastsætte en længere frist, hvis der skønnes at være behov for det navnlig på grund af forholdene på det sted, hvor den borteblevne er forsvundet. Den gældende regel i lovens § 12, stk. 3, om, at fristen højst må være 1 år, foreslås samtidig ophævet.

Det foreslås endvidere, at det fremover skal være retten, der står for at kundgøre indkaldelsen af den borteblevne i Statstidende og andre relevante medier. Herved vil retten ofte kunne beramme nyt retsmøde hurtigere end i dag, hvor retten ved berømmelsen må tage hensyn til, at

sagsøger skal have en passende tid til at sørge for at få indkaldelsen kundgjort korrekt i overensstemmelse med de nærmere anvisninger.

De foreslåede ændringer af lovens fristregler vil efter Justitsministeriets opfattelse medføre, at den samlede tid, der i praksis går, før der kan afsiges dødsformodningsdom, vil blive mere end halveret i forhold til i dag.

- 2) Betingelserne for at rejse sag til dødsformodningsdom efter lovens korte frist (der som nævnt nedsættes fra 1 år til 6 måneder) foreslås lempet lidt, således at denne frist finder anvendelse i tilfælde, hvor der efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder er en særdeles høj grad af sandsynlighed for, at den borteblevne person er død.

Der er tale om en meget begrænset lempelse af kriterierne for, hvornår lovens korte frist kan anvendes. Med den foreslåede formulering vil domstolene i lidt videre omfang kunne anlægge en samlet vurdering af sandsynligheden for, at den borteblevne er død, på grundlag af alle relevante oplysninger.

Den foreslåede ændring vil navnlig kunne have betydning i tilfælde som flodbølgekatastrofen i Sydøstasien i 2004, f.eks. hvor det ligger fast, at den borteblevne var i katastrofeområdet, men hvor der ikke kan skaffes sikre oplysninger om, hvor den pågældende nøjagtigt befandt sig, da flodbølgen ramte det relevante område. I et sådant tilfælde vil oplysningerne om forholdene på stedet, herunder om antallet af omkomne og tilskadekomne, og om eftersøgningsindsatsen samt relevante personlige oplysninger om den borteblevne samlet set kunne medføre, at den eneste rimelige forklaring på, at den borteblevne i (efter forslaget) 6 måneder ikke har givet noget livstegn og ikke har kunnet findes med myndighedernes bistand på stedet er, at den pågældende er omkommet ved naturkatastrofen.

- 3) Endvidere foreslås en ændring af lovens regel om, at kundgørelse af en offentlig indkaldelse skal ske i Statstidende og evt. i blade og radio. Bestemmelsen foreslås skærpet, således at kundgørelsen – ud over i Statstidende – også skal ske i et eller flere medier, der er tilgængelige på det sted, hvor den borteblevne sidst vides at have haft bopæl eller ophold.